

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітня програма	24035 Управління соціальною сферою
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	232 Соціальне забезпечення

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24035
Назва ОП	Управління соціальною сферою
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	232 Соціальне забезпечення
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Степанова Лариса Валентинівна, Гречин Наталя Тарасівна, Дем`янчук Ольга Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	10.04.2023 р. – 12.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/Vidomosti-232-Bak.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/Programa-232-Bak.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня-професійна програма «Управління соціальною сферою» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повністю відповідає критеріям акредитації. Цілі освітньо-професійної програми в повній мірі узгоджуються з місією та стратегією Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця (далі – ХНЕУ ім. С. Кузнеця). Тривалість навчання та обсяг кредитів за цією освітньою програмою відповідає вимогам та складає 3 роки 10 місяців, у кредитах – 240 ЄКТС. Під час створення ОП ГЗС було враховано конкурентні переваги ХНЕУ ім. С. Кузнеця, так як лише в цьому університеті в Хаврівській області створена ця ОП. Гарант та ГЗС залучили до обговорення та розробки ОП усіх зацікавлених стейкхолдерів, а також вивчили потреби ринку праці Харківської області, щодо підготовки фахівців у галузі соціального. ОП є студоцентрованим, забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Змістове навантаження обов'язкових ОК ОП формує ґрунтовні академічні знання за спеціальністю, а також містить належну практичну підготовку, що дозволяє забезпечити набуття здобувачами необхідних СК та ПРН для професійної діяльності. В ХНЕУ ім. С. Кузнеця популяризується і забезпечується дотримання принципів академічної доброчесності. Викладання ОК забезпечується висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом кафедри соціальної економіки та інших кафедр ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Експертна група висловлює вдячність за уважне ставлення і створення комфортних умов для роботи ректору Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця Пономаренко Володимир Степановичу та гаранту освітньої програми Сотніковій Юлії Володимирівні. А також всім учасникам, які взяли участь у зустрічах з експертами, що допомогло ЕГ сформулювати власне враження про освітній процес в ХНЕУ ім. С. Кузнеця та на ОП зокрема. Результати експертизи підтверджують розвиток і удосконалення освітньої програми протягом 2019-2022 рр. Викладачі, які задіяні до реалізації ОП, активно втілюють новітні наукові та практичні досягнення у освітній процес. У перспективі подальшого розвитку ОП пріоритетами є забезпечення високого рівня якості освіти, через систему індивідуалізації та інтерактивності навчання, використання онлайн інструментів, віртуального середовища. Експерти переконалися у прагненні менеджменту університету та викладачів удосконалювати ОП «Управління соціальною сферою».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В процесі роботи експертної групи було встановлено такі сильні сторони та позитивні практики ОП: Цілі ОП у повній мірі узгоджуються із Стратегією розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця до 2027 рр. ОП започаткована, вдосконалена в ефективній та реальній співпраці зі стейкхолдерами. ОП має конкурентні переваги серед ЗВО Харківської області, так як це єдиний ЗВО у якому є ця ОП. Впроваджені в ОП три види практик та тренінг дозволяють сформувати у здобувачів необхідний набір компетентностей (практичного змісту роботи у різних сферах соціального забезпечення та управління соціальною сферою), необхідних для працевлаштування за фахом. Впроваджено дуальну форму освіти за ОП. За ОП відображено приклади визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО двом здобувачам. За ОП використовується різноманітні сучасні форми і методи навчання та викладання за ОП. Оновлення змісту ОК усіма стейкхолдерами через врахування змін у нормативно-правовому регулюванні соціальної сфери, наукових та практичних досліджень в цій галузі. Участь ХНЕУ у програмах міжнародної академічної мобільності і наукових проєктах, зокрема за ОП. Наявність можливості для здобувачів ВО брати участь у різноманітних видах міжнародної співпраці задекларованих у Стратегії інтернаціоналізації ЗВО. Контрольні заходи і критерії їх оцінювання є доступними і зрозумілими для здобувачів та дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Інформація про такі заходи міститься у відкритому доступі в силабусах та робочих навчальних програмах, а також надається здобувачам викладачами на першому занятті, на сайті ПНС. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності чіткі та зрозумілі, регламентовані [LS1] внутрішніми положеннями, пропагуються викладачами, на онлайн заходах про академічну доброчесність. Профільні роботодавці, зокрема фахівці відділення Національної служби посередництва і примирення у Харківській області залучені до формування та реалізації ОП, налагоджена співпраця з органами державної влади та регіональними і всеукраїнськими громадськими об'єднаннями у сфері соціального забезпечення. Для студентів, викладачів вільний та безоплатний доступ до навчальних ресурсів, вони мають змогу розвиватись всебічно, отримують необхідну кількість інформації та періодичних видань, а також належні умови безпеки (укриття, кутки протипожежної безпеки, тощо). Створені належні умови для реалізації права на освіту студентів з особливими потребами, а саме: обладнані вбиральні, пандуси, а також психологічна допомога. Взаємодія з гарантом освітньої програми відбувається всебічно, адже студенти, роботодавці та адміністрація університету створюють необхідну комунікацію, яка налагоджує освітній процес. Своєчасне оприлюднення усієї інформації на сайті, що сприяє ознайомленню усіма стейкхолдерами з необхідними повідомленнями, положеннями, нововведеннями та змінами, що відбуваються у ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В процесі акредитаційної експертизи ОП було встановлено наступні слабкі сторони та визначено рекомендації: З метою врахування інтересів здобувачів рекомендуємо до кінця 2022-2023 н.р. запросити здобувачів на засідання кафедри та записати їх конкретні рекомендації в протоколи, які можна буде врахувати у проєкті ОП наступного 2023-2024 н.р. У РП до НДП для здобувачів відсутні чіткі рекомендації щодо підготовки наукових робіт та їх апробації, як першого етапу підготовки одного із завдань атестації здобувачів – написання дипломної роботи.

Рекомендовано у робочій програмі на 2023-2024 н.р. вказати на конкретні види наукових робіт, що забезпечить активнішу участь здобувачів у науковій роботі факультету. Здійснити залучення здобувачів до НД тем випускової кафедри, результати цих досліджень відображати у кваліфікаційних роботах студентів, наукових тезах і статтях. Збільшити чисельність здобувачів у науковому гуртку, зробити засідання наукового гуртка регулярними, скласти план засідань на 2023-2024 н.р. У 2023-2024 н.р. посилити участь роботодавців у оновленні ОК за рахунок введення нових дисциплін, розширенні тем дисциплін, фахівцями з яких є роботодавці, удосконаленні тематики курсових і дипломних робіт. З метою удосконалення чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання підсумкових РН у 2023-2024 н.р. внести зміни в Методичні рекомендації до дипломних робіт стосовно написання та зарахування студентам наукових тез та статей. Для посилення об'єктивності підсумкового оцінювання РН здобувачів ВО включати у склад ЕК представників роботодавців. З метою пропагування дотримання академічної доброчесності у 2023-2024 н.р. внести зміни у Методичні рекомендації до дипломних робіт стосовно процедури і результатів перевірки на плагіат, закріпити відповідальних за перевірку дипломних робіт не лише на загальному університетському чи рівні деканату, а на рівні випускової кафедри, керівників дипломних робіт. Роботодавці періодично залучені до проведення аудиторних занять зі студентами у формі зустрічей, презентацій, однак варто систематично планувати та розширювати практику їх залучення до проведення аудиторних занять з окремих дисциплін, зокрема у формі майстер-класів, навчальних екскурсій та заохочувати цю участь через укладання відповідних договорів. У 2023-2024 н.р. ЕГ рекомендує відділу з забезпечення якості вищої освіти до наступного перегляду ОП створити в google-формі опитування для студентів щодо внесення змін та покращення освітнього процесу, що дозволяє розглянути всесторонньо недоліки, які необхідно усунути. Відсутня на сайті оприлюднена інформація щодо результатів взаємодії зі здобувачами різних курсів щодо вдосконалення ОП. Рекомендуємо відділу з забезпечення якості вищої освіти до наступного перегляду ОП створити в google-формі оприлюднення результатів взаємодії зі здобувачами для покращення активної співпраці з ними та ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Управління соціальною сферою» 2019 р., яка розміщена на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/OPP-232-Upravlinnya-sotsialnoyu-sferoyu-Bakalavr-2019.pdf>], має чітко сформульовані цілі: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та прикладні проблеми соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов, що відповідає місії та стратегії університету. Місією ХНЕУ ім. С. Кузнеця є: формування патріотичної, усебічно розвинутої, творчої особистості, здатної до самовизначення і самореалізації, компетентного професіонала для наукової, інноваційної та практичної роботи в суспільно-економічній сфері [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Strategiya-rozvytku-HNEU-do-2027.pdf>]. У цілях ОП 2020 р., 2021 р. та 2022 р. [<https://www.hneu.edu.ua/osvitni-programy-hneu-im-s-kuznetsya/>], покликання на які було подано гарантом за запитом членом ЕГ через електронний кабінет у перший день роботи, зазначені аналогічні цілі, як у ОП 2019 р. Особливістю ОП є поєднання гуманітарної, психологічної, правової та економічної складової, практична спрямованість, а також використання сучасних інформаційних технологій у сфері соціального забезпечення зокрема, ОП орієнтована на глибоку спеціальну підготовку сучасних фахівців в сфері соціального забезпечення, ініціативних та спроможних до швидкої адаптації в ринковому середовищі. Цілі ОП, які орієнтовані на підготовку нової генерації висококваліфікованих та конкурентоспроможних національному та регіональному ринку праці фахівців, здатних формувати і впливати на соціальні зміни у суспільстві, підтверджують стратегічні цілі (СЦ 1-8) ЗВО. На думку ЕГ, цілі ОП у повній мірі узгоджуються із Стратегією розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця до 2027 рр., тому що вивчення та аналіз гуманітарної, психологічної, правової та економічної складової, практична спрямованість, а також використання сучасних інформаційних технологій у сфері соціального забезпечення, що передбачено при формуванні ПРН здобувачами за ОП, проте варто у ОП сформулювати унікальні СК, які будуть забезпечувати формування ПРН 21-23.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ було проведено інтерв'ювання різних груп зацікавлених сторін, опрацьовано за запитом в електронному кабінеті представлені скани протоколів засідань кафедри соціальної економіки

[<https://drive.google.com/drive/folders/19QE4bzaJG76j3R2gwSKJLGNEny-kWr7L>] та проаналізовано представлені рецензії-відгуки на сайті ЗВО до ОП 2022 р. На основі зазначених документів та проведених зустрічей ЕГ визначено, що під час засідань кафедри обговорюються питання щодо оновленого проекту ОП на наступний навчальний рік щороку і враховуються пропозиції та інтереси усіх зацікавлених сторін. Так, при розгляді ОП 2019 р., було враховано пропозицію Степанова Е.Р. к.е.н., доц. каф-ри економіки та соціальних наук, щодо оновлення ОП за рахунок включення ОК, які дозволяють сформувати soft skills, ОК “Інформаційно-комунікаційне забезпечення соціальної сфери”. Також було наголошено на використанні інформаційних технологій у викладанні зазначеної ОК [№ 7 від 28.12.2018 р.]. У грудні 2019 року було приведено ОП у відповідність затвердженому стандарту вищої освіти за спеціальністю наказ МОН №734 від 24.05.2019 р. [№ 12 від 27.06.2019 р.]. При розгляді ОП 2020 року, Дем’яненко А.В. к.е.н., викл. виступила з пропозицією включення до дисципліни «ОНД соціальних проблем» окремої теми щодо форм та запобігання проявам академічної недобросовісності серед здобувачів [№ 13 від 22.04.2020 р.]. Це було зумовлено потребою підвищення академічної доброчесності (так як 60% опитаних часто використовували плагіат в роботах. На жаль у засіданнях 2018-2020 рр. не приймали участь здобувачі та роботодавці, із слів гаранта, завідувача кафедри та студентів – їх пропозиції обговорювались на неформальних зустрічах. При перегляді ОП 2021 р. Пластун Л. голова Харківської обласної організації Профспілки працівників соціальної сфери України зазначила, запропонувала замінити в ОП ОК: “Трудове право” на “Право соціального забезпечення”, “Теорія соціальної роботи та соціального забезпечення” на “Теорію соціальної роботи”, «Медико-соціальні основи здоров’я» на «Міжнародні стандарти соціального забезпечення» та останню перенести в шостий семестр в НП, що посилить фахову підготовку відповідно стандарту. Здобувачем було запропоновано більш активно залучати до занять зовнішніх фахівців - представників соціальної сфери [№ 13 від 12.05.2021 р.]. При перегляді ОП 2022 р. до складу ГЗС було включено Назарову Альону, здобувач вищої освіти [протоколу засідання кафедри № 11 від 30.05.2022 р.]. Під час зустрічей зі здобувачами Невдоха К. (3 курс) стверджував, що є членом робочої групи, проте в жодному поданому протоколі він не зазначений і не вносив жодної пропозиції. Він стверджував зазначав про усні пропозиції, які він передає для гаранта від здобувачів і які враховуються при перегляді ОП. ЕГ зазначає, що цілі ОП «Управління соціальною сферою» та ПРН визначаються ХНЕУ ім. С. Кузнеця з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз цілей та ПРН ОП «Управління соціальною сферою», а також Стратегії розвитку Харківської області 2021 – 2027 рр. [<https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/1026/102538/files/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>], дають підстави стверджувати, що цілі та ПРН ОП визначалися з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», оскільки орієнтовані на підготовку фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та прикладні проблеми соціального забезпечення, що відображено у меті ОП та результатах навчання (ПРН 2, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 15–20). Також тенденціям функціонування ринку праці Харківського регіону. За даними порталів: <https://roboota.ua/>, <https://www.work.ua/>, <https://ua.indeed.com/?r=us> попит на фахівців сфери соціального забезпечення постійно зростає, ці тенденції було підтверджено під час зустрічі ЕГ з роботодавцями. Аналіз діяльності інших ЗВО, зі слів гаранта та моніторингу сайтів ЗВО, вказав на відсутність підготовки зазначених фахівців у Харківській області. Так, як місією Харківської області є забезпечення європейського рівня добробуту і комфортного оточуючого середовища, стратегічні цілі розвитку Харківського регіону та завдання з їх реалізації підкреслюють важливу роль людських ресурсів у соціально-економічній сфері, що створює об’єктивну необхідність підготовки фахівців у сфері соціального забезпечення для виконання стратегічної місії області. Зі слів гаранта та членів ГЗС при розробці ОП враховувався досвід аналогічних вітчизняних та схожих іноземних програм, за якими готують фахівців з соціального забезпечення (у вітчизняних ЗВО: Кам’янець-Подільського НУ ім. І. Огієнка (ОК 21 – дозволяє забезпечити ПРН2 - ПРН16, ПРН 18-20), НУ «Львівська політехніка» (ОК 29 - ПРН 2-7, ПРН 10-11, ПРН 13, ПРН 15; ПРН 17-18), НПУ імені М.П. Драгоманова (ОК 32 - ПРН 2-8, ПРН 10-18) та окремих іноземних університетів, зокрема: Університету Клайпедського університету, Литва; Університету Масарика, Чехія, Університету Леон, Іспанія. Гарант та члени ГЗС вказали, що враховуючи досвід вітчизняних та зарубіжних ЗВО, які приділяють питому увагу спрямованості на практичну підготовку, в ОП практична підготовка здобувачів була розширена соціально-економічною практикою "Соціальна робота з різними групами населення", яка дозволить закріпити знання, отримані в ході освітнього процесу.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На думку ЕГ ОП «Управління соціальною сферою» дозволяє досягати усіх ПРН, визначених Стандартом вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення» галузі знань 23 «Соціальна робота» (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 р. № 734 зі змінами [<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/232-Sotsial.Zabezpech-bakalavr-VO.18.01.pdf>]). Досягнення ПРН забезпечується через вивчення обов’язкових ОК загального та професійного циклу підготовки, а також практичної

підготовки, що відображено у Матрицях відповідностей у ОП 2019-2022 рр. Перелік ЗК та СК, які відображено у профілі ОП відповідають переліку наведеному у діючому стандарті спеціальності. Формування компетентностей ЗК, СК та ПРН зазначених у стандарті та в ОП відбувається відповідно до структурно-логічної схеми ОП, яка наочно презентує логіку набуття компетентностей через вивчення обов'язкових ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП у повній мірі узгоджуються із Стратегією розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця до 2027 рр., а також іншими нормативними документами. Її цілі та способи реалізації гармонійно поєднуються із суспільною місією Університету. ОП започаткована, вдосконалена в ефективній та реальній співпраці зі стейкхолдерами, до обговорення було залучено ГЗС, роботодавців, здобувачів, які активно приймали участь у засіданнях кафедри соціальної економіки. Програма за змістом відповідає сучасним вимогам ринку праці, забезпечує підготовку високопрофесійних фахівців з урахуванням регіональних потреб, що було підтверджено під час зустрічі із роботодавцями, які говорили про наявність вакансій для здобувачів цієї ОП. ОП має конкурентні переваги серед ЗВО Харківської області так як ХНЕУ ім. С. Кузнеця є єдиним ЗВО в якому впроваджено ОП. При розробці ОП вивчено досвід вітчизняних (Кам'янець-Подільського НУ ім. І. Огієнка, НУ «Львівська політехніка», НПУ імені М.П. Драгоманова) та зарубіжних ЗВО (Університету Клайпедського університету, Литва; Університету Масарика, Чехія, Університету Леон, Іспанія).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ, ознайомившись із протоколами засідань кафедри та під час зустрічей зі здобувачами, не побачила та не почула жодної пропозиції щодо удосконалення ОП. Здобувачі лише стверджували про їх усні рекомендації, які є врахованими та в процесі анкетування через онлайн-форму. Рекомендуємо до кінця 2022-2023 н.р. запросити здобувачів на засідання кафедри та записати їх конкретні рекомендації в протоколи, які можна буде врахувати у проєкті ОП наступного 2023-2024 н.р.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП «Управління соціальною сферою» та освітня діяльність за цією програмою у повній мірі відповідають критерію 1 за підкритеріями 1.1, 1.3 та 1.4. Цілі ОП цілком корелюються зі Стратегією розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Запроваджено стійкі та розгалужені механізми залучення стейкхолдерів до формулювання цілей та ПРН, які відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. Несуттєва неузгодженість за підкритерієм п.1.2, так як потребує запрошення здобувачів на засідання ГЗС та засідання кафедри при обговоренні ОП до кінця 2022-2023 н.р., з метою врахування їх пропозицій у проєкті ОП 2023-2024 н.р. Вищезазначені недоліки не є істотними, можуть бути усунені протягом короткого часу та не перешкоджають проєктуванню та досягненню цілей ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до ОП «Управління соціальною сферою» та навчальних планів 2019-2022 рр., загальний обсяг освітньої програми становив 240 кредитів ЄКТС. У ОП 2019-2020 рр., 174 кредити ЄКТС – обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти; 66 кредитів ЄКТС – відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, що становило 27,5 % від загальної кількості кредитів. А у ОП 2021-2022 рр., 175 кредитів ЄКТС – обов'язкові ОК та 65 кредитів ЄКТС дисципліни за вибором здобувачів ВО, що становить 27 % від загальної кількості кредитів і відповідає вимогам ст. 62 п.1.15 чинного Закону України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>). ЕГ опрацювавши ОП 2019-2022 рр. вказує на те, що за своєю структурою НП 2020 та 2021 рр. зазнали змін, так ОК загального циклу підготовки у порівнянні з попередніми НП 2019-2020 рр. було скорочено з 24 до 21 кредиту ЄКТС. ОК циклу професійної

підготовки було збільшено з 150 до 154 кредитів ЄКТС, з метою повного забезпечення формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх ЗК, СК та ПРН [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Upravlinnya-sotsialnoyu-sferoyu-OPP-2021-bakalavr.pdf>]. ОП 2020 та 2021 рр. були розроблені в умовах прийнятого Стандарту вищої освіти, так 72,5 % та 73 % обов'язкових ОК циклу загальної та професійної підготовки формують всі зазначені у відповідності до стандарту ЗК (1-16), СК (1-15) та ПРН (1-23), що є на 22,5 % та 23 % більше зазначеного 50 % мінімуму у стандарті (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/232-sotsialne-zabezpechennya-bakalavr.pdf>). Варто зазначити, що ОП 2021-2022 рр. у порівнянні з ОП 2019 та 2020 рр. зазнали суттєвих змін щодо складу циклу професійної підготовки обов'язкових ОК, зокрема у циклі загальної підготовки було введено наступні ОК: Вступ до фаху, Креативна економіка та менеджмент, Інформаційно-комунікаційне забезпечення соціальної сфери, що посилює формування СК та ПРН. Згідно навчальних планів 2021 та 2022 рр. 15 кредитів ЄКТС відведено на практичну підготовку: соціально-економічну практику, науково-дослідну та переддипломну практику та 14 кредитів ЄКТС на атестацію здобувачів вищої освіти. ЕГ має всі підстави стверджувати про повну відповідність обсягу ОП та ОК, які відповідають чинному законодавству про Вищу освіту та Стандартам вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Програми ОП «Управління соціальною сферою» 2021-22 рр. мають чітко сформовану структуру, яка відповідає Стандарту вищої освіти та містить основні розділи: Преамбулу; 1) Загальну характеристику; 2) Перелік компетентностей випускника; 3) Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення освітньо-професійна програма «Управління соціальною сферою»; 4) Структура освітньої програми підготовки бакалаврів: 4.1. Структура програми та освітні компоненти, 4.2. Вибіркова складова освітньо-професійної програми, 4.3. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Управління соціальною сферою» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; 5) Форми атестації здобувачів вищої освіти; 6) Матриця відповідності визначених Стандартом вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом в результаті навчання та компетентностей та ін. ОП 2021-22 рр. містять структурно-логічну схему, врахувавши рекомендацію листа МОН України від 28.04.2017 № 1/9-239 щодо використання у роботі ЗВО примірних зразків ОП [<https://udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/List-MON-1-9-239-vid-28-04-2017-zrazok-OP-bakalavr.pdf>], таким чином забезпечується послідовне формування ЗК, СК та ПРН здобувачами за ОП. ЕГ вказує на те, що зміст ОП 2021 та 2022 рр. має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання в ОП

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП «Управління соціальною сферою» відповідає предметній області спеціальності 232 Соціальне забезпечення, галузі знань 23 Соціальна робота, що регламентовано Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, затвердженим та введеним в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 р. № 734 [<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/232-sotsialne-zabezpechennya-bakalavr.pdf>]. Перелік обов'язкових ОК, які зазначені у ОП 2021 та 2022 рр. у повній мірі забезпечують здобувачам вищої освіти опанувати загальні та спеціальні компетентності, дозволяють досягти ПРН, необхідні для ефективної реалізації державної соціальної політики у сфері соціального забезпечення та надання соціальних послуг. Впродовж навчання здобувачі вищої освіти за рахунок вивчення таких ОК: «Державне регулювання соціальної сфери», «Основи соціальної політики», «Теорія соціальної роботи», «Методи нарахування соціальних виплат», «Соціальний аудит та інспектування», «Інформаційно-комунікаційне забезпечення соціальної сфери» та ін. формують навички використання методів і технологій надання соціальної допомоги, соціальних послуг; організаційних і правових механізмів державного регулювання системи соціального захисту населення.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Для встановлення відповідності ОП «Управління соціальною сферою» даному підкритерію були проаналізовані: розділ 2 звіту-самоаналізу, освітня програма, навчальний план підготовки бакалаврів за ОП, результати опитування здобувачів, а також розроблена в ХНЕУ ім. С. Кузнеця система здійснення вибору дисциплін, яка регулюється різними Положеннями зазначеними у самоаналізі. Можливість здійснення вибору дисциплін була підтверджена в результаті інтерв'ювання здобувачів освіти, які дали стверджувальні відповіді на поставлені їм запитання про процедуру формування індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувачі розповідали та в ОП це відображено, що вони мають можливість обирати дисципліни із загально-університетського пулу (30 кредитів, 6 дисциплін), а саме: дисципліни технологічного спрямування ([https://www.hneu.edu.ua/tehnologichne-spryamuvannya\[1\]2022-2023/](https://www.hneu.edu.ua/tehnologichne-spryamuvannya[1]2022-2023/));

дисципліни правового спрямування (<https://www.hneu.edu.ua/pravove-spryamuvannya-2022-2023/>); 1 майнора (<https://www.hneu.edu.ua/majnor-2022-2023/>) або 4 вільні майнори; МЕЙДЖОР 2022-2023 Бакалавр - Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (ХНЕУ ім. С. Кузнеця) (hneu.edu.ua); дисциплін, які обираються із пулу спеціальності - мейджори (35 кредитів, 7 дисциплін). Гарант та студенти під час інтерв'ю вказали, що повідомляють здобувачів про цю процедуру декан факультету та їх куратори на початку другого семестру навчального року на першому (бакалаврському) рівні ВО. Відповідно «Порядку формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм ХНЕУ ім. С. Кузнеця» №256 від 22.12.2021 р. процедуру опрацювання результатів вибору навчальних дисциплін вільного вибору здійснює навчальний відділ ХНЕУ ім. С. Кузнеця [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Poryadok-formuvannya-ta-realizatsiyi-vybirkovoyi-skladovoyi-osvitnih-program-HNEU.pdf>]. Також гарантом та завідувачем кафедри було пояснено ЕГ про поетапність процедури затвердження навчальних дисциплін вільного вибору та підгот овку силабусів та робочих програм для оприлюднення. Під час зустрічі з здобувачами, ЕГ з'ясувала, що окрім вибору вибіркового ОК, студенти самостійно обирають теми курсових та дипломних робіт, баз проходження практики. За результатами опитування, 81,7% опитаних здобувачів вищої освіти задоволені реалізацією індивідуальної освітньої траєкторії (опитування-студентів). Все це підтверджує реалізацію права на формування ІОТ здобувачами за ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОП «Управління соціальною сферою» та навчальному плані спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», в ЗВО передбачено: соціально-економічна практика (3 кредити ЄКТС), комплексний тренінг «Управління соціальною сферою» (4 кредити ЄКТС), науково-дослідна (3 кредити ЄКТС) та переддипломна практика (4 кредити ЄКТС), загальним обсягом 14 кредитів ЄКТС, які здійснюються відповідно до Положення про організацію практики студентів у ХНЕУ ім. С. Кузнеця № 44 від 24.01.2022 р. [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/Polozhennya-pro-organizatsiyu-praktyku-studentiv.pdf>]. Практична підготовка забезпечує формування загальних (ЗК03, ЗК05, ЗК09, ЗК11) та спеціальних (СК01, СК10, СК12, СК15) компетентностей. Зі слів гаранта, здобувачів та роботодавців практична підготовка студентів забезпечується у тісній співпраці з роботодавцями, які надають бази практик, а також інші можливості вдосконалення практичних навичок. ЕГ, ознайомившись на сайті кафедри з інформацією, що співпраці з підприємствами та установами соціальної сфери [<https://www.hneu.edu.ua/kafedra-sotsialnoyi-ekonomiky/>], зазначає, що здобувачі мають дуже широкий вибір установ для проходження соціально-економічної та переддипломної практики. Під час інтерв'ювання ЕГ з здобувачами, викладачами та роботодавцями, отримали стверджувальні відповіді щодо налагодженої організації проходження усіх видів практик, студенти забезпечені всіма методичними матеріалами (зокрема, робочими програмами практик [<http://se.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/32/2023/03/%D0%9E%D0%A-333840.pdf>]) та задоволені базами практик та завданнями, які потрібно під час практики виконувати. Роботодавці надавали хороші відгуки про практикантів, зокрема Хоменко П.П., директор ТОВ "ЛІФТ-МАРКЕТ", вказав, що у нього є підписаний договір і в нього проходять 8 здобувачів соціально-економічну практику і 4 здобувача – переддипломну, 2 здобувачам запропонував працевлаштування у своїй компанії; Лайков С. М. начальник відділення НСПП в Харківській області, Шпарага Ю. І. директор Департаменту соціального захисту населення ХОДА та ін., наголошували на високій теоретичній підготовці здобувачів, а також зазначали, що студенти є відповідальними та старанними. Все це дозволяє зробити висновок про те, що практична підготовка здобувачів вищої освіти відбувається на достатньому рівні.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Управління соціальною сферою» передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), а саме: вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність працювати в команді; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Всі ці навички здобувачі набувають в процесі вивчення таких дисциплін, як: «Соціальна психологія», «Психологія», «Етика та культура ділового спілкування», «Основи наукових досліджень соціальних проблем», «Людський розвиток», «Інформаційно комунікаційне забезпечення соціальної сфери», «Креативна економіка та менеджмент», комплексний тренінг та інших. Під час інтерв'ювання здобувачів ВО 1- 4 курсів ЕГ отримала стверджувальні відповіді на запитання «Як вони розуміють соціальні навички (soft skills)?». Зі слів гаранта, завідувача кафедри, здобувачі формують соціальні навички в процесі використання викладачами інтерактивних методів навчання, а саме: ділових, рольових, асоціативних ігор, майстер-класів, міні-тренінгів, проблемних лекцій [https://docs.google.com/spreadsheets/d/1vcGELgTxclubDYOrUcS952w3Gui44705R5Mjfr6o_To/edit#gid=127061114], що відповідає реалізації ПРН1, ПРН 9, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 20. ЕГ ознайомившись із результатами опитування «Задоволеність якістю освітньої програми», 2022/2023 н.р. [<http://se.hneu.edu.ua/опитування-студентів/>], виявили, що 80 % здобувачів 4 курсу вважають, що викладачі сприяють розвитку soft skills в освітньому процесі. Також ці навички формуються безпосередньо в процесі активної участі студентів у органах студентського самоврядування, що було з'ясовано ЕГ під час зустрічі.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за ОП «Управління соціальною сферою» ОП відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Фактичний обсяг освітніх компонентів в ОП «Управління соціальною сферою» відображається у кредитах ЄКТС та є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Під час зустрічі з гарантом, адміністративним персоналом та здобувачами ЕГ дізналися, що максимальне тижневе аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти не перевищує максимально допустимі обсяги 30 годин для денної форми навчання. Чумак Г. М. керівник навчально-методичного відділу розказала, що навчальні дні, їх тривалість визначені графіком навчального процесу та розкладом занять з урахуванням перенесень занять, що мали бути проведені у святкові дні. Здобувачі вищої освіти за всіма ОК ознайомлені із самостійною роботою через сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Здобувачі стверджувально говорили про зручність їх розкладу та тижневе навантаження аудиторних занять, а також відведених годин на самостійну роботу. За результатами опитування здобувачів вищої освіти 4 курсу виявлено, що 80% опитаних вважає навчальне навантаження і розподіл часу на аудиторну та самостійну роботу оптимальним [http://se.hneu.edu.ua/опитування_студентів/]. Всі ОК за ОП мають рівномірний розподіл аудиторної роботи між лекціями та практичними заняттями. Ознайомившись із розкладом занять та графіком навчального процесу на сайті університету [<http://rozklad.hneu.edu.ua/schedule/selection.jsf>], ЕГ з'ясувала, що тижневе навантаження є рівномірним та відповідним обсягу ОК в ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів ОП «Управління соціальною сферою» за дуальною формою в ЗВО здійснюється на засадах Положення про порядок організації та проведення підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти у ХНЕУ ім. Семена Кузнеця [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Polozhennya-pro-dualnu-osvitu.pdf>]. Організація навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти здійснюється кафедрою, деканатом за підтримки Лабораторії кар'єри ХНЕУ ім. С. Кузнеця [<http://job.hneu.edu.ua/>]. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясували, що на ОП, що акредитується, за дуальною формою навчається Невдوخа Кирило здобувач 3 курсу, у 2022/2023 навчальному році було укладено 1 договір про здобуття вищої освіти за дуальною формою навчання (з юридичною особою БО "МБФ "Гелп Ас Гелп ЮА"). За узгодженням з роботодавцем серед ОК для здобувачів 3 курсу визначено: ОК24, ОК25, ОК28, ОК32. Зі слів завідувача кафедри, ведеться подальша робота з розширення співпраці з роботодавцями у напрямку укладання договорів про дуальну освіту за ОП, що акредитується.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти. Обсяг освітньої програми та освітніх компонентів реалістично відбиває навантаження здобувачів вищої освіти, що дозволяє здобувачам досягати цілі та програмні результати навчання. Освітня програма повністю забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які сформовані в процесі вивчення обов'язкових ОК та які здобувачі демонструють через активну участь у вузівських заходах та у волонтерській роботі з громадськими організаціями. Впроваджені в ОП три види практик та тренінг дозволяють сформуванню у здобувачів необхідний набір компетентностей (практичного змісту роботи у різних сферах соціального забезпечення та управління соціальною сферою), необхідних для працевлаштування за фахом. Впроваджено дуальну форму освіти за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У робочій програмі до науково-дослідної практики для здобувачів відсутні чіткі рекомендації щодо підготовки наукових статей, тез, їх апробацій, як першого етапу підготовки одного із завдань атестації здобувачів – написання дипломної роботи. Рекомендовано у робочій програмі на 2023-2024 н.р. вказати на конкретні види наукових робіт – статті, тези, доповіді на студентських конференціях, що забезпечить активнішу участь здобувачів у науковій роботі факультету.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст ОП «Управління соціальною сферою» у повній мірі забезпечують досягнення визначених цілей та ПРН, а саме мають повний рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.2, 2.3, 2.4., 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 та несуттєві зауваження за підкритерієм 2.5. Зазначений недолік є несуттєвими і може бути усуненим до кінця поточного навчального року. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП «Управління соціальною сферою» загалом відповідає Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому 2023 знаходяться у вільному доступі на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/Vytyag-z-pravyul-pryjomu-na-osnovi-PZSO-2023.pdf>]. Правила прийому структуровані, зрозумілі та чітко викладені, містять опис, процедуру та проведення конкурсного відбору на ОП. Під час аналізування Правил прийому експерти не виявили дискримінаційних положень щодо гендеру, віку або стану здоров'я здобувачів. Під час зустрічі зі здобувачами (зустріч 4) студенти підтвердили, що під час вступної кампанії вони, скориставшись Правилами прийому, знайшли відповіді на свої питання. Умови прийому на навчання за ОП оприлюднюються вчасно, що підтвердила Бринза Н. О. відповідальний секретар приймальної комісії, вказавши, що вся необхідна інформація згідно чинного законодавства розміщена на сайті університету [<https://www.hneu.edu.ua/vstup-na-osnovi-pzso/>]. Під час зустрічі з здобувачами, вони стверджувально говорили про те, що їм були чіткі та зрозумілі терміни та порядок прийому заяв та документів, порядок конкурсного відбору та зарахування на ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП «Управління соціальною сферою» щорічно розробляються Приймальною комісією відповідно до чинного законодавства та у відповідності до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, які затверджуються наказом Міністерства освіти і науки України. Правилами прийому для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення» на основі повної загальної середньої освіти встановлені сертифікати ЗНО з предметів, а саме: українська мова (0,35); математика (0,4), історія України, або іноземна мова, або фізика, або хімія, або біологія (0,25). Зі слів Бандури І. О. відповідального секретаря приймальної комісії, щорічно, з метою врахування поточних умов вступу та особливостей ОП, вносилися зміни у формулі конкурсного балу, які включати або не включати складові. Максимальна оцінка за фахове випробування – 200 балів, мінімальна – 100 балів. Остаточний конкурсний бал множиться на регіональний (РК), сільський (СК) та галузевий (ГК) коефіцієнти шляхом його множення на їх добуток. Вимоги до вступників та правила прийому на навчання, що враховують особливості ОП наведено в презентації ОП для вступників [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/Prezentatsiya-VSTUP-2023-Bakalavr.pdf>].

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура та умови визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО в ХНЕУ ім. С. Кузнеця регулюється Положенням «Про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця» [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-poryadok-realizatsiyi-prava-na-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-u-HNEU.pdf>], Положенням «Про переведення, відрахування, поновлення та переривання у навчанні здобувачів вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Polozhennya-pro-perevedennya-vidrahuvannya-ponovlennya-ta-pereryvannya-u-navchanni-zdobuvachiv-vyshhoi-osvity-u-HNEU-im.-S.-Kuznetsya.pdf>]. Перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін проводиться на підставі порівняння навчальних програм та академічної довідки. Описані механізми реалізуються і в рамках національної кредитної мобільності через деканат факультету економіки і права. Визнання результатів навчання в рамках академічної співпраці з ЗВО-партнерами здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи або з використанням систем оцінювання ЗВО-партнера. Зі слів здобувачів, вони в повній мірі поінформовані щодо визнання результатів навчання, отриманих в

інших ЗВО. Наприклад: здобувачам 4 курсу Луніній Д. Ю. та Ніколенко С. С., які вступили на навчання за ОП на основі диплому молодшого спеціаліста, за результатами перевірки їх відповідності було перезараховано ряд ОК: Іноземна мова (за професійним спрямуванням), соціальна та економічна історія України, філософія, навчальна дисципліна соціально-природничого спрямування та ін.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та інформальній освіті у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція) [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Polozhennya-pro-neformalnu-inf-osvitu.pdf>]. Під час запровадження загальнонаціонального карантину та воєнного стану здобувачів та викладачі ХНЕУ ім. С. Кузнеця скористалися можливостями, які надала освітня платформа Coursera. Зі слів здобувачів, вони обізнані з правилами визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, зокрема за умови представлення сертифіката. Перезарахування відбувається в разі виконання наступних умов: наявність сертифіката в якому зафіксовано прізвище, ім'я та по-батькові, кількість годин, оцінка за онлайн-курс. Прикладів застосування неформальної освіти за ОП не було. На сайті кафедри наведено перелік онлайн-курсів, які можуть бути перезарахованими за окремими темами освітніх компонентів [<http://se.hneu.edu.ua/неформальна-освіта/>].

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правил прийому за ОП «Управління соціальною сферою» є у вільному доступі, чіткі, зрозумілі, не містять дискримінаційних положень щодо гендеру, віку або стану здоров'я здобувачів. Правила визнання результатів навчання, отриманих інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, є чіткі і доступні для всіх учасників освітнього процесу. Присутні приклади визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО двом здобувачам за ОП на основі диплому молодшого спеціаліста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутні.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП «Управління соціальною сферою» у повній мірі відповідає Критерію 3. Доступ до ОП, процедури вступу та визнання результатів навчання здійснюється згідно з вимогами законодавства та з урахуванням інтересів здобувачів. ОП в повній мірі має узгодженості за всіма підкритеріями 3.1-3.4, правила прийому чіткі та зрозумілі, відсутні будь-які прояви дискримінаційних положень, забезпечені умови академічної мобільності здобувачам.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

За результатами аналізу змісту ОП [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Upravlinnya-sotsialnoyu-sferoyu-OPP-2022-bak.pdf>], таблиці з відомостей СО, внутрішніх нормативних документів ЗВО [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>], а також інформації, одержаної під час зустрічей зі здобувачами та НПП, встановлено, що форми і методи навчання

загалом сприяють досягненню цілей ОП та її РН. На ОП здійснюється навчання за денною та заочною формами. Широкий вибір методів навчання і викладання представлений в окремих ОК, наприклад «Соціальне підприємництво», «Основи соціальної політики», «Соціальний аудит та інспектування» використовують як класичні - словесні методи (пояснення, розповідь, бесіда, диспут, дискусія); наочні методи (демонстрування, ілюстрування); практичні методи (метод практичних робіт, метод ділової гри, робота з інформаційними джерелами), так і методи інноваційних технологій (методи інтерактивного навчання, методи проблемного навчання, мультимедійні методи навчання, проєктні методи, кейс-стаді, міні-тренінги). Студент Невдоха К.С. навчається за дуальною формою освіти, що передбачає зарахування певних дисциплін роботодавцем [https://drive.google.com/drive/folders/19QE4bzaJG76j3R2gwSKJLGnEny-kWr7L]. Принцип студентоцентрованості забезпечується за рахунок постійної актуалізації роботодавцями змісту ОП (рецензії на ОП, участь у навчальному процесі, профорієнтації здобувачів під час навчання); організації самостійної роботи студентів в Персональній навчальній системі (ПНС) (https://pns.hneu.edu.ua/) та можливості консультування за графіками, що наведені в силабусах ОК. Оцінювання стану організації освітнього процесу здобувачами ВО здійснюється через опитування здобувачів

[http://se.hneu.edu.ua/%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2/] і свідчить про достатній рівень їх задоволеності формами і методами навчання, що було підтверджено і під час зустрічі зі студентами. Принцип академічної свободи реалізується на ОП шляхом вільного обрання викладачами методів викладання, зокрема активно використовуються ділові ігри, семінари-дискусії, розгляд навчальних кейсів, міні-тренінги («Державне регулювання соціальної сфери», «Основи соціальної політики»), а також обрання здобувачами вибіркового дисципліни, тем кваліфікаційної роботи, баз для проходження практики, тематики науково-дослідної роботи. Як засвідчило вибіркоче опитування НПП під час зустрічі, викладачі на ОП мають свободу вибору форм і методів викладання, вільно використовують різні способи проведення занять у дистанційній формі, зокрема на базі ПНС.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі ВО за ОП головним чином отримують інформацію щодо цілей та програмних результатів навчання, а також порядку і критеріїв оцінювання на сайті ПНС, де розміщені дистанційні курси з силабусами, від викладачів на перших теоретичних заняттях, що було підтверджено у ході спілкування зі студентами і НПП. Окремо звертається увага на порядок і критерії оцінювання кожного з видів навчальних завдань, а також повідомляється час і порядок ліквідації академічної заборгованості з кожної навчальної дисципліни. Крім того, каталог обов'язкових компонентів ОП розміщений у відкритому доступі на сторінці ХНЕУ [https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket-bakalavr-upravlinnya-sotsialnoyu-sferoyu-2023/], обов'язкові дисципліни та їх структура подана на сторінці кафедри [http://se.hneu.edu.ua/%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%bd%d1%96-%d0%ba%d0%be%d0%bc%d0%bf%d0%be%d0%bd%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/], де у робочих навчальних програмах детально описані програмні результати навчання, порядок і критерії оцінювання. Навчально-методичне забезпечення усіх освітніх компонентів представлено у ПНС (https://pns.hneu.edu.ua/). Повний доступ до системи можливий лише зареєстрованим користувачам, але під час зустрічі з НПП було продемонстровано структуру і наповнення окремих курсів. Презентації вибіркового навчальних дисциплін на наступний навчальний рік відбуваються під час зустрічей з академічними групами студентів за участі викладачів, кураторів, представників деканату, гаранта ОП. Вибіркова складова освітньо-професійних програм бакалаврів у вигляді майнорів, вільних майнорів або мейджорів, які представляють собою комплекс вибіркового дисциплін, силабуси вибіркового дисциплін є у вільному доступі на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця [https://www.hneu.edu.ua/vybirkova-skladova-osvitno-profesijnyh-program-2022-2023-n-r/].

3. Зклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Навчання і дослідження під час реалізації ОП поєднуються на двох рівнях: 1) підготовки кваліфікаційної (дипломної) роботи (на час проведення експертизи усі студенти 4 курсу виконували кваліфікаційні роботи відповідно до затвердженого переліку тем під керівництвом викладачів випускової кафедри; 2) участі у позанавчальній науково-дослідній роботі у межах предметного поля освітньої програми (доведена участь здобувачів ВО у науково-практичних конференціях (здобувач Назарова А.О. Соціально-правові аспекти захисту прав дітей [Електронний ресурс]: Збірник матеріалів Науково-практичної конференції; 26 травня 2022 року. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. С. 152-158) [http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/27423/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%20%D0%B4%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%B9.PDF]; Конкурсах наукових студентських робіт (здобувачем Назаровою А.О. була підготовлена наукова робота на тему «Соціально консультування як інструмент роботи соціального працівника в умовах пандемії COVID-19», яка була нагороджена дипломом I ступеня; Невдохою К.С. була підготовлена робота на тему «Руйнація сімейних цінностей та нехтування батьківською відповідальністю: соціальне сирітство», яка була нагороджена дипломом I ступеня). Під час зустрічей з НПП та здобувачами ВО було підтверджено пропагування участі у науково-дослідній роботі кафедри, але також виявлено невисоку залученість

здобувачів у 2022-2023 н.р. Студенти мають змогу обговорювати актуальні фахові і наукові питання у складі створеного на випусковій кафедрі наукового гуртка «Розвиток соціальної економіки» [<http://se.hneu.edu.ua/%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B3%D1%83%D1%80%D1%82%D0%BA%D0%B0-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82/>], за результатами їх досліджень мають 8 статей, дипломи Всеукраїнського конкурсу наукових робіт I-III ступенів, але під час зустрічі з НПП з'ясувалося, що засідання гуртка відбуваються нерегулярно (за запитом здобувачів ВО), відсутній план роботи гуртка.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Експертна комісія встановила, що зміст навчальних дисциплін ОП оновлюється, наприклад на підставі змін в нормативно-правовому регулюванні соціального забезпечення. Викладачі випускової кафедри впроваджують у навчальний процес результати своїх наукових досліджень (Міжнародна науково-практична конференція «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця», «Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика»). Зміни в змісті ОП відбуваються і на вимогу роботодавців : Пластун Л., голова Харківської обласної організації Профспілки працівників соціальної сфери України, внесла пропозиції щодо мети ОП; Ключко Г.С, заступник голови Харківського відділення національної служби посередництва і примирення - щодо доцільності виділення в переліку результатів навчання декількох, які визначають особливості саме цієї ОП [<https://drive.google.com/drive/folders/19QE4bzaJG76j3R2gwSKJLGNEny-kWr7L>]. Назарова Г.В. є членом Конкурсної комісії з розгляду конкурсних пропозицій Департаменту соціального захисту населення Харківської обласної державної адміністрації (2019-2023 рр), що дозволяє актуалізувати ОК ОП. У 2021 р. змінено дисципліну “Трудове право” на “Право соціального забезпечення”, “Теорія соціальної роботи та соціального забезпечення” на “Теорію соціальної роботи”, «Медико-соціальні основи здоров`я» на «Міжнародні стандарти соціального забезпечення» [<https://drive.google.com/drive/folders/19QE4bzaJG76j3R2gwSKJLGNEny-kWr7L>]. Під час зустрічі з роботодавцями визначено, що їх пропозиції здебільшого стосуються гостьових лекцій, організації навчальних та виробничих практик, але не оновлення структури та освітніх компонентів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Здобувачі ВО на ОП мають змогу брати участь у різноманітних формах міжнародної освітньої співпраці, що задекларовано у Стратегії інтернаціоналізації ХНЕУ (<https://www.hneu.edu.ua/strategiya-internatsionalizatsiyi/>). Викладачі Дем'яненко А. А., Касьмін Д.С. брали участь у міжнародному стажуванні “Фандрейзинг та організація проектної діяльності в закладах освіти: європейський досвід”, Білоконенко А.В. брала участь у проєкті ERASMUS+ 586109-EPP-1-2017-1-RO-EPPKA2-CBHE-SP «Implementation of Education Quality Assurance System via Cooperation of University-Business-Government in HEIs» (Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду в закладах вищої освіти» (EDUQAS). 24.11.2021 року здобувачі ВО відвідали відкриту лекцію “How to “sell” yourself” від спікера Марді Атгала – регіонального директора ВНМС. Здобувач Никоненко Катерина Дмитрівна з 06 лютого 2023 року проходить навчання в межах програми академічної мобільності в Тартуському Університеті (м. Таллін, Естонія). Здобувачі освіти мають безоплатний доступ через IP-університету до наукометричних баз та результатів наукових досліджень: до Scopus [www.scopus.com], до Web of Science (webofscience.com), що було підтверджено під час зустрічі з директором бібліотеки. Під час зустрічі Доброскок Ю.Б., керівник відділу міжнародних зв'язків, продемонструвала можливості здобувачів ВО навчання арабській, німецькій, болгарській мовам, участі у міжнародних заходах, які проводить ХНЕУ (День кар'єри Євросоюзу, EU-study days).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Обґрунтованість і широкий вибір форм і методів навчання та викладання за ОП, які представлено у робочих навчальних програмах, силабусах ОК; доступність та зрозумілість інформації про освітні компоненти ОП, зокрема розподіл структури ОК, відображені у ПНС, на сайтах випускової кафедри і ХНЕУ; забезпечення академічної свободи здобувачів і викладачів в контексті вибору форм і методів навчання (викладання); участь ХНЕУ у програмах міжнародної академічної мобільності, можливість дуальної освіти, підтверджена здобувачами ВО; можливості для здобувачів ВО брати участь у різноманітних видах міжнародної співпраці, підтверджені публікаціями викладачів та здобувачів ВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У відомостях СО, на сайті випускової кафедри недостатньо відображено наукові досягнення студентів, які використовуються в освітньому процесі та позанавчальній діяльності на ОП; не виявлено дослідницької роботи здобувачів ВО у науково-дослідних темах випускової кафедри, результати яких можна було б відображати у кваліфікаційних роботах студентів, наукових тезах і статтях; робота наукового гуртка є нерегулярною, що можливо корегувати планом його засідань на 2023-2024 н.р.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання на ОП повністю сприяють досягненню програмних результатів навчання. Інформація про зміст освітніх компонентів, порядок і критерії їх оцінювання надається всім учасникам освітнього процесу вчасно і у зрозумілій та доступній формі, що повністю забезпечує досягнення ПР. Частково створені умови для поєднання навчання і досліджень здобувачів. Викладачам і здобувачам ВО за ОП створено можливості для участі у програмах міжнародної академічної мобільності та наукових проектах. ОП в контексті критерію 4 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів ВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання в ХНЕУ регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ імені Семена Кузнеця» [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>], п.3 «Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за накопичувальною бально-рейтинговою системою в ХНЕУ ім. С. Кузнеця» [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Poryadok-otsinyuvannya-rezultativ-navchannya-studentiv.pdf>] і включають поточний, підсумковий контроль та підсумкову атестацію. За результатами вивчення студентів, робочих навчальних програм, розподілу програмних результатів навчання за освітніми компонентами, а також таблиці з відомостей СО, встановлено, що запропоновані у межах навчальних дисциплін форми контрольних заходів та критерії оцінювання загалом дають змогу встановити досягнення здобувачами результатів навчання передбачених ОП. Як засвідчило спілкування з НПП під час зустрічі, викладачі вільно обирають форми і критерії оцінювання під час поточного контролю, а також методи підсумкового контролю. Інформація про форми контролю та методи оцінювання надається здобувачам на першому занятті викладачами, що підтвердили студенти на зустрічі, а також міститься у силабусах і робочих навчальних програмах, розміщених на сторінці випускової кафедри [<http://se.hneu.edu.ua/%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%bd%d1%96-%d0%ba%d0%be%d0%bc%d0%bf%d0%be%d0%bd%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/>] та на сайті ПНС [<https://pns.hneu.edu.ua/>]. Поточний контроль у вигляді тестування на предмет засвоєння теоретичного матеріалу, контрольних робіт, участі у дискусії та підсумковий у вигляді заліку, екзамену, атестаційного екзамену, написання і захисту кваліфікаційної роботи тощо дає змогу як з достатньою об'єктивністю оцінити результати навчання, так і сприяє формуванню «soft skills». У ході зустрічей з Гарантом ОП та НПП комісією визначено, що викладачі усно повідомляють про можливість підвищення оцінки за кваліфікаційну роботу в разі наявності наукових тез чи статті за темою роботи, але в Методичних рекомендаціях до виконання дипломної роботи (в критеріях оцінювання кваліфікаційної роботи, в листі оцінювання) не визначено кількість балів чи процедуру зарахування згаданої наукової апробації результатів дослідження [<http://se.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/32/2023/03/%D0%9E%D0%9A-41.pdf>].

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Передбачені на ОП форми атестації здобувачів відповідають вимогам Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення» галузі знань 23 «Соціальна робота» затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 р. № 734 [<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/232-sotsialne-zabezpechennya-bakalavr.pdf>]. Особливості форм атестації здобувачі ВО під час військового стану відображені в Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за накопичувальною бально-рейтинговою системою в ХНЕУ ім. С. Кузнеця» [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Poryadok-otsinyuvannya-rezultativ-navchannya-studentiv.pdf>]; Порядку проведення атестації здобувачів вищої освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця

під час введення воєнного стану в Україні [https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/Poryadok-provedennya-atestatsiyi-v-HNEU-pid-chas-vvedennya-voynnogo-stanu-v-Ukrayini.pdf], на рівні ОП – в ОПІ та навчальному плані; на рівні ОК – в РПНД (Положення «Про робочу програму навчальної дисципліни у ХНЕУ ім. С. Кузнеця [https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Polozhennya-pro-robochu-programu-navchalnoyi-dystsypliny-u-HNEU-im.-S.-Kuznetsya.pdf]).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів в ХНЕУ встановлені Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ імені Семена Кузнеця», Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ». Під час воєнного стану діє Порядок проведення екзаменаційної сесії під час введення воєнного стану в Україні в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця [https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/Poryadok-provedennya-ekzamenatsijnoi-sesiyi-pid-chas-vvedennya-voynnogo-stanu-v-Ukrayini-v-HNEU.pdf]. На цих засадах ґрунтуються форми і критерії оцінювання у силабусах і робочих навчальних програмах дисциплін ОП. Переважаючою формою контрольних заходів є письмова, що зумовлено, на думку гаранта ОП, її більшою об'єктивністю та неупередженістю оцінювання відповідних робіт. В умовах дистанційного навчання письмова форма контрольних заходів реалізується через можливості розробки тестових, практичних та евристичних завдань у ПНС. Чіткість і зрозумілість процедури підсумкової атестації здобувачів, а також об'єктивність оцінювання випускників, забезпечується в ХНЕУ шляхом реалізації «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії» та «Порядку проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій у ХНЕУ». У цьому контексті слід наголосити на відкритості засідань екзаменаційної комісії, колегіальності її рішень, праві здобувачів на подання апеляції. Процедури оскарження результатів оцінювання описані у «Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену (іспиту)» і є достатньо чіткими і студентоцентричними. Під час зустрічі з роботодавцями з'ясувалося, що їх не запрошують у склад екзаменаційної комісії, що підсилювало б об'єктивність результатів підсумкового оцінювання здобувачів ВО. Порядок повторного проходження контрольних заходів регламентуються наступними документами: порядок допуску до перескладання заліку/іспиту визначено у п.3.19 Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за накопичувальною бально-рейтинговою системою в ХНЕУ ім. С. Кузнеця»; ліквідація академічної заборгованості за навчальною дисципліною регламентується «Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за накопичувальною бально-рейтинговою системою в ХНЕУ ім. С. Кузнеця». Відомості самооцінювання свідчать, що 90 % здобувачів ВО обізнані з процедурами апеляції підсумкового контролю, але у ході зустрічі зі здобувачами ВО більшість нечітко формулювали ці критерії. Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів вищої освіти за ОП, а також конфлікту інтересів не було. Наявність порядку і критеріїв оцінювання у силабусах і робочих навчальних програмах дисциплін у відкритому доступі на сайті ХНЕУ, змістове наповнення дистанційних курсів у ПНС загалом свідчить про чіткість та зрозумілість контрольних заходів на ОП і своєчасність та відкритість інформації про них для здобувачів ВО.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ХНЕУ визначені Кодексом академічної доброчесності ХНЕУ (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf), Положенням про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf), Наказом ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця «Про затвердження складу Комісії з академічної доброчесності» (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/Nakaz-pro-zatverdzhennya-skladu-komisiyi-z-AD-HNEU.pdf), Наказом ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця «Про введення в дію декларацій про дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу» (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Nakaz-40.pdf), Власне вирішення цих питань ХНЕУ декларує як основний інструмент протидії порушенням академічної доброчесності, використовуючи технологічну платформу StrikePlagiarism.com (ліцензійні договори між Університетом та ТОВ «Плагіат» про надання права користуванням антиплагіатним програмним забезпеченням StrikePlagiarism.com №218-52 від 22.05.2019 р.; №89-59 від 11.02.2020 р.; №32-52 від 27.01.2021 р., № 51-58 від 02.02.2022 р.). Перевірка на унікальність академічних текстів здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця проводиться навчально-методичним відділом (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Reglament-perevirky-na-unikalnist-akademichnyh-tekstiv.pdf). Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що знають про наявність і зміст Кодексу академічної доброчесності в ХНЕУ, однак не всі здобувачі ВО чітко розуміли, який рівень унікальності має мати курсова, кваліфікаційна робота, щоб бути допущеною до захисту в ЕК (визначалося від 50 до 70 %). Інформацію про порушення академічної доброчесності здобувачі отримували від викладачів, кураторів, гаранта ОП, а також на он-лайн зустрічах, присвячених цьому питанню, після якої підписували Декларацію про дотримання Академічної доброчесності. Інформації про тяжкі випадки порушення академічної доброчесності на ОП виявлено не було, окрім

списування, про яке проводиться роз'яснювальна робота зі здобувачами ВО. Однак у внутрішніх положеннях ХНЕУ за порушення академічної доброчесності для викладачів передбачена академічна відповідальність відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту», а для здобувачів можуть вживатися такі заходи як повторне проходження оцінювання, повторне проходження відповідного освітнього компонента, відрахування із закладу, позбавлення академічної стипендії.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи і критерії їх оцінювання є доступними і зрозумілими для здобувачів та дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Інформація про такі заходи міститься у відкритому доступі в силабусах та робочих навчальних програмах, а також надається здобувачам викладачами на першому занятті, на сайті ПНС. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності чіткі та зрозумілі, регламентовані внутрішніми положеннями, на сайті ХНЕУ зафіксовано он-лайн заходи про академічну доброчесність, які викладачі та здобувачі ВО відвідували, що підтверджено на зустрічах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

На зустрічах зі здобувачами ВО з'ясовано, що критерії оцінювання кваліфікаційних робіт не визначені достатньо чітко через вимогу дослідницької складової у вигляді наукових тез чи статті, результати яких буде висвітлено у роботі. Рекомендацією комісії є внести зміни в Методичні рекомендації до дипломних робіт стосовно процедури та критеріїв зарахування студентам результатів наукових досліджень у вигляді наукових тез та статей. На зустрічах з роботодавцями виявлено, що їх не запрошували до роботи ЕК, що можливо відкорегувати подальшим плануванням їхньої роботи в ЕК у 2023-2024 н.р. Зустрічі зі здобувачами ВО виявили недостатню поінформованість про процедури оскарження результатів навчання, конфлікту інтересів, що рекомендується удосконалити за рахунок роз'яснювальних заходів та зміни опитувальника щодо цих питань у щорічному опитуванні щодо якості освіти. Дослідження методичних рекомендацій щодо написання дипломних робіт, зустрічі зі здобувачами ВО виявили недостатню поінформованість про рівень унікальності кваліфікаційної роботи, що рекомендується закріпити у методичних рекомендаціях з написання дипломної роботи у 2023-2024 н.р., призначенням відповідальних за перевірку дипломних робіт не лише на загальноуніверситетському чи рівні деканату, а на рівні випускової кафедри, керівників дипломних робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

В ХНЕУ ім. С. Кузнеця формально визначені процедури проведення та оцінювання результатів контрольних заходів, механізми оскарження їх результатів, конфлікту інтересів. Політика та напрями дотримання академічної доброчесності регламентовані відповідними документам ХНЕУ, ознайомлення з якими підтвердили учасники освітнього процесу. Повністю відповідає вимогам та реально функціонує технологічна система перевірки навчально-методичних, наукових та кваліфікаційних робіт викладачів і здобувачів на наявність академічного плагіату, однак доцільно чітко закріпити критерії та рівень унікальності кваліфікаційних робіт. ОП в контексті критерію 5 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ході роботи над відомостями самоаналізу, представлених на сайті випускової кафедри результатів науково-дослідної роботи НПП, комісією виявлено, що академічна та професійна кваліфікація викладачів за ОП загалом дає змогу досягти цілей ОП та програмних результатів навчання. Зокрема, усі НПП за своєю освітою, науковими ступенями, вченими званнями, тематикою дисертаційних робіт, наукових та навчально-методичних праць, результатами підвищення кваліфікації мають дотичність до навчальних дисциплін, які вони викладають, а також

повністю відповідають Ліцензійним умовам. Дисципліна «Соціальне підприємництво», що викладається Ачкасовою О.В., к.т.н., доцент, яка має наукові праці за дисципліною: Розвиток соціального підприємництва в Україні в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. №37. Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1217/1172> ; Роль соціального підприємництва у вирішенні проблеми молодіжного безробіття. Регіональна економіка та управління. 2021. №1(31). С. 5–8. Режим доступу: [http://siee.zp.ua/images/journal/2021/1\(31\)2021.pdf](http://siee.zp.ua/images/journal/2021/1(31)2021.pdf) . Викладач Лугова В.М., задіяна у викладанні дисципліни «Соціологія» має у науковому доробку: Лугова В.М., Литовченко І.В. Особливості конфлікту як способу соціальної взаємодії у підлітковому віці. Молодий вчений. 2020. №5 (81). С.199-207. Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/5/41.pdf> . Колгатін О.Г., що забезпечує дисципліну «Інформаційно-комунікаційне забезпечення соціальної сфери», яка має допомагати в досягненні унікальних результатів, заявлених в ОП, не має наукових праць, що стосуються соціального забезпечення безпосередньо. Відомості таблиці 2 звіту з самооцінювання також свідчать про відсутність науково-методичних посібників, монографій чи підручників з тематики соціального забезпечення, виданих викладачами випускової кафедри, що робить доцільним посилення професійної відповідності НПП навчальним дисциплінам.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Порядок і процедури конкурсного добору в ХНЕУ визначаються Положенням про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Polozhennya-pro-poryadok-konkursnoho-vidboru-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv.pdf>), яке достатньо чітко регламентує механізми і критерії відбору кадрів, однак не передбачає окремою вимогою відповідність викладача дисципліні, для забезпечення якої оголошується конкурс. Водночас під час зустрічей з гарантом ОП та адміністративним персоналом підтверджено, що ХНЕУ залучав викладачів на ОП саме для викладання певних освітніх компонентів, на умовах строкового трудового договору на період до обрання за конкурсом. Під час зустрічі з адміністрацією ХНЕУ було засвідчено, що у конкурсному відборі беруть участь лише високопрофесійні викладачі, які постійно мотивуються до підвищення кваліфікації через практичні міжнародні стажування, участь у науково-практичних конференціях, участі у науково-дослідних темах.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ХНЕУ досить активно співпрацює з роботодавцями щодо питань організації навчального процесу за ОП. Під час спілкування з окремими роботодавцями (Хоменко П.П., Ключко Г.С., Пластун Л.) виявлено, що вони були активними учасниками змін освітніх компонентів ОП. Усі присутні на зустрічі представники роботодавців висловили високу зацікавленість в реалізації ОП, відзначили її сильні сторони, окреслили перспективи співпраці з гарантом, випусковою кафедрою, а також підтвердили подання пропозицій до ОП [<https://drive.google.com/drive/folders/19QE4bzaJG76j3R2gwSKJLGnEny-kWr7L> ; <https://drive.google.com/drive/folders/19QE4bzaJG76j3R2gwSKJLGnEny-kWr7L>]. Співпраця з роботодавцями ведеться в основному за рахунок участі студентів у виробничих та науково-дослідних практиках, рецензування ОП, сприяння у проведенні наукових досліджень. Здобувачі ВО упродовж 2021-2022 рр. брали участь у гостьових лекціях роботодавців [<http://se.hneu.edu.ua/>]. Наприклад, 1 грудня 2022 року студенти 2 курсу спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», що навчаються за освітньою програмою «Управління соціальною сферою», взяли участь у відкритій лекції Галини Ключко, заступниці начальника відділення Національної служби посередництва і примирення у Харківській області, завідувача сектора аналітично-інформаційної роботи та прогнозування, Сергія Лайкова, начальника відділення Національної служби посередництва і примирення у Харківській області «Конструктивний соціальний діалог як необхідна складова стабільності в трудових колективах». Однак під час зустрічей зі здобувачами ВО вони не підтвердили ведення цими практиками курсів, лише зустрічі, що знайомлять зі специфікою діяльності департаментів. Під час відкритої зустрічі було підтверджено проходження виробничої практики здобувачами ВО 4 курсу Гамаюн А, Мельник А., Терещенко В., Серебрянською А. на підприємстві ТОВ «ЛІФТ-МАРКЕТ» (директор Хоменко П.П.), який засвідчив також, що деяким зі здобувачів ВО запропоновано подальше працевлаштування після закінчення університету.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На сайті кафедри соціальної економіки ЕГ ознайомила із прикладами залучення практиків до викладання ОК за ОП [<http://se.hneu.edu.ua/>]. Також, на запит комісії було представлено звіт про участь в аудиторних заняттях професіоналів-практиків у кількості 9 гостьових лекцій, з яких 3 безпосередньо стосуються освітньої програми, інші формують soft skills здобувачів ВО (https://docs.google.com/document/d/1-ZdZ_N22YFppsC2tgUd6xGQeKFCaH_2o/edi). Доцільним було б розширити дану практику та заздалегідь планувати участь роботодавців в освітньому процесі, а також розглянути можливість такої участі на умовах цивільно-правових угод чи трудових договорів.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В ХНЕУ, відповідно до затвердженої Стратегії сталого розвитку до 2027 р. (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Strategiya-rozvytku-HNEU-do-2027.pdf>), функціонує система підвищення кваліфікації викладачів. Декларуються такі напрями сприяння професійному розвитку НПП як «формування ефективного науково-педагогічного персоналу університету», в межах якої передбачено удосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації НПП. Встановлено, що підвищення кваліфікації викладачами на ОП здійснюється як в відділ післядипломної освіти, так і самостійно, зокрема під час національної та міжнародної мобільності. У 2021 р. Дем'яненко А.А., Касьмін Д.С. взяли участь у міжнародному стажуванні за програмою підвищення кваліфікації «Фандрейзинг та організація проектної діяльності в закладах освіти: європейський досвід». Щорічно в університеті проводять рейтингування НПП, яке регулюється Положення про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХНЕУ (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/Polozhennya-pro-rejtyng-NPP.pdf>) що вмотивує їх до професійного розвитку. Згідно з Положенням про первинну профспілкову організацію ХНЕУ (<http://www.ppo.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/Polozhennya-PPO-HNEU-1.pdf>) науково-педагогічні працівники мають право на матеріальну допомогу. Під час зустрічі з адміністрацією комісія визначила основні способи матеріальної допомоги НПП. Під час зустрічі з НПП підтверджено задоволеність викладачів сприянням, яке надає ХНЕУ їхньому професійному розвитку, зокрема такими його формами як інформаційна підтримка, методична допомога, участь у професійно-орієнтованих заходах, представлення на науково-практичних конференціях, що проводяться в університеті. На думку ЕГ, система професійного розвитку, що функціонує в ХНЕУ, відповідає потребам та інтересам викладачів і позитивно впливає на підвищення якості викладання освітніх компонентів ОП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Підтверджено функціонування в Університеті системи матеріального та морального заохочення викладачів, яка ґрунтується на умовах чинного Статуту ХНЕУ (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Statut-HNEU.pdf>). Під час зустрічі викладачі підтвердили сприяння з боку університету щодо викладацької майстерності, виокремивши дві його форми: матеріальну (преміювання, призначення доплат) та нематеріальну (вручення подяк, грамот, створення умов для ведення наукової діяльності та підвищення кваліфікації). Університет сприяє зміцненню матеріально-технічної бази навчального процесу за ОП, бере участь у міжнародних програмах (ERASMUS+, EDUQAS), що також розширює можливості для підвищення викладацької майстерності. Під час зустрічей НПП продемонстрували високий рівень обізнаності у наявних програмах з підвищення кваліфікації та мотивації щодо проходження різноманітних курсів, тренінгів, які забезпечують розвиток викладацької майстерності викладачів. Однак додані запит комісії сертифікати щодо підвищення кваліфікації викладачами засвідчили його проходження з викладачами випускової кафедри, що вимагає удосконалення цього процесу та більшої дотичності заходів підвищення кваліфікації до акредитованої ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП, що забезпечує викладання за ОП за своєю академічною та професійною кваліфікацією повною мірою відповідають Ліцензійним умовам, постійно підвищують свою професійну майстерність за рахунок науково-дослідної діяльності, публікації результатів досліджень у зарубіжних та вітчизняних фахових виданнях, участі у міжнародних проєктах. В ХНЕУ сформована дієва система як матеріального, так і нематеріального стимулювання розвитку викладацької майстерності, яка полягає у загальноуніверситетському рейтингуванні викладачів згідно з науковими здобутками. Профільні роботодавці, зокрема фахівці відділення Національної служби посередництва і примирення у Харківській області залучені до формування та реалізації ОП через оновлення ОК та участь в гостьових лекціях, існує співпраця з органами державної влади та регіональними і всеукраїнськими громадськими об'єднаннями через волонтерську роботу викладачів та здобувачів ВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Окремі освітні компоненти, зокрема що стосуються інформаційних технологій у соціальному забезпеченні, недостатньо підкріплені дотичними науковими результатами викладачів, що можливо посилити через формулювання критеріїв конкурсного добору, публікування результатів наукових досліджень, підвищення кваліфікації у 2023-2024 н.р. Роботодавці періодично залучені до проведення аудиторних занять зі студентами у формі зустрічей, презентацій, однак варто систематично планувати та розширювати практику їх залучення до проведення аудиторних занять з окремих дисциплін, зокрема у формі майстер-класів, навчальних екскурсій та заохочувати цю участь через укладання відповідних договорів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація НПП повністю дає змогу досягти програмних результатів навчання за всіма компонентами ОП. У ХНЕУ формально визначені процедури і критерії конкурсного відбору викладачів, підвищення їх кваліфікації, що підтверджено адміністрацією та частково викладачами. Представники роботодавців частково залучені до формування і перегляду ОП, проведення аудиторних занять. Функціонує дієва система матеріального і нематеріального стимулювання розвитку професійної (викладацької) майстерності НПП, яка цілком сприяє розвитку НПП. ОП в контексті критерію 6 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази, зі слів здобувачів, керівника ЗВО можемо зробити висновок, що дане забезпечення сприяє досягненню цілей та програмних результатів ОП. Під час огляду бібліотечного корпусу ЕГ з'ясувала, що для здобувачів забезпечена достатня кількість посадкових місць та періодичних видань. Бібліотека розміщена з 3 по 7 поверх, є абонементи для науковців, аспірантів, здобувачів, загалом 420 посадкових місць в читальних залах, а також існує репозитарій, який містить необхідні матеріали, які забезпечують здобувачам спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» достатню кількість інформації. Здобувачі мають змогу користуватись комп'ютерними класами, а також деякі аудиторії мають мультимедійне обладнання. Кожен з корпусів оснащений пандусами, ліфтами. Університет облаштував такі центри як: австрійський, вивчення арабської мови, українсько-болгарський, інформаційний центр ЕС. Гуртожитки знаходяться близько університету та мають належний стан для проживання. В університеті є кафе та спортзал, starlink, а також генератор на подвір'ї. За словами бухгалтера Ольховської В.В. бюджет ЗВО для даної спеціальності формується завдяки загальному, а також спеціального фонду, який використовують в університеті для забезпечення усього необхідного для комфортного перебування студентів та навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В університеті є безоплатний доступ до інфраструктури та необхідних інформаційних ресурсів як для викладачів так і для студентів. Для дистанційного навчання ЗВО працює з сайтом ПНС ХНЕУ ім.С.Кузнеця на платформі Moodle, тому заняття, опитування та інші навчальні завдання студенти виконують на цій платформі, хоча також активно застосовується Zoom, для читання лекцій, проведення практичних та лабораторних занять. Оплата здійснюється за проживання студентів в гуртожитках, проте на даний момент в гуртожитках надається прихисток особам, які втратили житло, тимчасово переміщеним особам, тощо.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП «Соціальне забезпечення» та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Зі слів студентів ЗВО враховує побажання студентів щодо зміни освітнього середовища. На кураторських годинах проводяться профілактичні заходи по обговоренню безпеки їх життя. Усі корпуси забезпечені пропускною системою, яка дозволяє здійснювати контроль осіб, які заходять в стіни університету. Під час огляду матеріально-технічного забезпечення експертною групою було з'ясовано, що освітнє середовище є безпечним для життя здобувачів вищої освіти, адже усі корпуси оснащені укриттями, в яких є все необхідне, куточками пожежної безпеки, зокрема вогнегасниками. Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням було з'ясовано, що в університеті постійно проводиться аналіз стану матеріально-технічної бази та умов проживання студентів, здобувачі задоволені проживанням. Студентами було зазначено, що вони задоволені освітнім середовищем і воно задовольняє їх потреби.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі зі студентами та керівниками структурних підрозділів ЗВО ЕГ отримала підтвердження щодо відповідності освітньої, організаційної, інформаційної та соціальної підтримки з боку ЗВО, яку вони мають у вільному доступі. Зі слів студентів, керівництва та гаранта освітньої програми комунікація відбувається постійно, оскільки освітнє середовище побудоване на довірливих стосунках між викладачами, керівництвом, адміністрацією та здобувачами. Висловлювання пропозицій студентів щодо вдосконалення ОП відбувається в усній формі, під час неформальних зустрічей. Здобувачі зазначали, що з будь-яким питанням вони звертаються до свого куратора або ж старости та отримують вичерпну інформацію, а у разі необхідності і допомогу. Під час дистанційного навчання здобувачі забезпечені достатньою підтримкою з боку ЗВО, адже проведення пар відбувається не лише в онлайн програмі moodle, де розроблений сайт ПНС для ХНЕУ ім.С.Кузнеця (в ньому є необхідні лекції, семінари, перевірки знань (опитування)), а й в zoom-конференціях, а це означає, що студенти отримують вичерпну інформацію, яка необхідна для їх розвитку та навчання. Здобувачі та інші учасники освітнього процесу мають змогу та вільний доступ до онлайн - бібліотеки, яка містить необхідні посібники для вивчення дисциплін ОП «Соціальне забезпечення» [<http://library.hneu.edu.ua>].

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ХНЕУ ім.С.Кузнеця створює умови для реалізації права на освіту осіб з інвалідністю. У ЗВО працює психолог Кутвицька Т.О., яка завжди готова надати допомогу та підтримку, а також адаптувати студентів з особливими потребами до повноцінного навчання в інституті. Під час огляду матеріально-технічної бази та фокус-груп з'ясувалось наявність пандусів та ліфтів, а також в корпусі знаходиться черговий , який допомагає людям з особливими потребами в разі необхідності, обладнана вбиральня. Архітектурна доступність є добре обладнана для здобувачів з особливими освітніми потребами. Проте варто зазначити, що студентів з особливими освітніми потребами на ОП "Соціальне забезпечення" не має.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує чітка послідовність вирішення конфліктних ситуацій, про яку знають студенти та викладачі, а також знають про те, де розміщені необхідні положення щодо врегулювання цього питання. Проте зі слів здобувачів, адміністрації та викладацького складу на ОП "Соціальне забезпечення" таких ситуацій не траплялось.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

програмних результатів навчання, оскільки ЗВО створює для студентів, викладачів вільний та безоплатний доступ до навчальних ресурсів, вони мають змогу розвиватись всебічно, отримують необхідну кількість інформації та періодичних видань, а також належні умови безпеки(укриття, кутки протипожежної безпеки, тощо). Створені належні умови для реалізації права на освіту студентів з особливими потребами, а саме: обладнані вбиральні, пандуси, а також психологічна допомога, яка надається психологом університету Кутвицькою Т.О.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутні.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Виходячи із аналізу документів, проведених зустрічей можна зробити висновок, що ОП у повній мірі відповідає критерію 7. Підкритерії цілком відповідають вимогам, адже фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують комфортне навчання(7.1), доступ є безоплатним (7.2), освітнє середовище безпечне(7.3), ЗВО забезпечує організаційну, інформаційну, консультативну, соціальну підтримку(7.4), створені умови для здобувачів з особливими освітніми потребами (7.5), політика вирішення конфліктних ситуацій є чіткою, а також зрозумілою для всіх учасників навчального процесу (7.6). Аналіз підкритеріїв: 7.1, 7.3, 7.5 став вирішальним, адже на даний час безпека студентів повинна бути забезпеченою на найвищому рівні, студенти з особливими потребами повинні відчувати себе комфортно під час навчання, а матеріально-технічне забезпечення повинно задовільняти здобувачів та сприяти їх навчанню, що і надає ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ХНЕУ ім.С.Кузнеця послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм та зокрема ОП «Соціальне забезпечення» відповідно до нормативної бази, а саме ЕГ з'ясувала, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються : 1. Положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-VZYaO-2018.pdf>]; 2. Положення «Про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція)» [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Polozhennya-pro-OP.pdf>]. За результатами зустрічі з гарантом ОП та академічним персоналом було виявлено, що ОП також постійно переглядається і моніториться ГЗС.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час фокус-групи з'ясувалось, що представника студентства Кирила Невдоху залучають до обговорення щодо вдосконалення ОП на засіданнях кафедри та засіданнях ГЗС, а також здобувачі мають змогу у вільному доступі в усній формі висловити свої побажання щодо покращення ОП. Зі слів студентів та гаранта з'ясували, що створено анкетування на кафедрі безпосередньо для того, щоб дізнатись рівень задоволеності студентів навчанням. Опитування відбувається в Google формі. Результати опитувань опрацьовується відділом з забезпечення якості вищої освіти, а також безпосередньо самими працівниками кафедри даної спеціальності. Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням було зазначено, що вони є членами Вченої ради, відповідно вони долучені до обговорення освітніх програм та процедур забезпечення якості освіти в ЗВО. А також створено скриньку довіри для опитування студентів, щоб визначити рівень задоволеності навчанням, а також для анонімних звернень та пропозицій від студентів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Студенти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» мають змогу проходити практику та в подальшому працевлаштуватись в: 1.Харківській обласній організації профспілки працівників соціальної сфери; 2.Відділенні НСПП в Харківській області; 3.Молодіжному благодійному фонді «Ініціатива». 4.Департаменті соціального захисту населення ХОДА; 5.Бізнес сервіс центрі ПРАТ «АБІНБЕВЕФЕС УКРАЇНА». Дана співпраця зумовлена затребуваністю молодих спеціалістів даної ОП, а також задля розвитку держустанов та приватних установ. Під час зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що ЗВО співпрацює зі стейкхолдерами, їх залучають до засідань кафедри. Всі побажання та рекомендації були зазначені під час спілкування із завідувачем кафедри та гарантом ОП. Роботодавці підтвердили, що дана ОП є актуальною та затребуваною, моніторинг задоволеності якістю освітньої діяльності серед роботодавців здійснюється відділом з забезпечення якості вищої освіти.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ОП акредитується вперше, проте випуск за спеціальністю «Соціальне забезпечення» відбувся у 2022 році. Збирання інформації щодо траєкторії кар'єрного шляху випускників відбувається завдяки анкетуванню після завершення навчання, усній комунікації з відділом працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами, як зазначає начальник даного відділу Кононова Наталія. Пропозиції випускників 2022 року були висловлені в усній формі, а також здобувачі мали змогу вступити в університет на другий магістерський рівень.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час фокус-груп з гарантом ОП, менеджментом та адміністрацією ЗВО було з'ясовано, що дані результати враховуватимуться при наступному перегляді освітніх програм, що відбувається щорічно. Проте ті пропозиції та прохання, які вирішуються локально враховані ще до перегляду ОП, адже ЗВО працює постійно над вдосконаленням освітнього процесу.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Управління соціальною сферою» в університеті відбувається вперше. Проте гарант ОП та керівництво ЗВО зазначають, що при наступному перегляді ОП усі зауваження та пропозиції будуть враховані.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

До процедур внутрішнього опитування залучені усі підрозділи, проте за змістовний склад, наповненість анкет та вивчення результатів відповідає відділ з забезпечення якості вищої освіти, представником керівництва якого є Почуєва О.О. Даний відділ співпрацює з усіма кафедрами і за запитом відповідних спеціальностей розробляє анкети для опитування студентів, викладачів, тощо. Учасники академічної спільноти безпосередньо перебувають в тісних комунікаціях один з одним, тому мають змогу обмінюватись пропозиціями щодо освітнього процесу та ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Взаємодія з гарантом освітньої програми відбувається всебічно, адже студенти, роботодавці та адміністрація університету створюють необхідну комунікацію, яка налагоджує освітній процес, а саме: опитування щодо визначення якості надання вищої освіти, усні запити, тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Формальне(усне) опитування студентів щодо визначення потреб в покращенні ОП. ЕГ рекомендує відділу з забезпечення якості вищої освіти до наступного перегляду ОП створити в google-формі опитування для студентів щодо внесення змін та покращення ОП, що дозволить розглянути всесторонньо недоліки, які необхідно усунути.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на сильні та слабкі сторони ОП, експертна група вважає що дане ОП у повній мірі відповідає вимогам критерію 8. ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, що зазначено в підкритерії 8.1, під час фокус-групи з'ясувалось, що роботодавці та здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП, співпраця відбувається частіше в усній формі, а це означає, що підкритерій 8.2, 8.3 частково відповідає нормі. Практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників існує в інституті (8.4), ЗВО реагує на недоліки ОП (8.5), академічна спільнота сформувала культуру якості, яка сприяє постійному розвитку ОП (8.7). ОП акредитується вперше(8.6). Аналіз підкритеріїв: 8.1, 8.4, 8.5 став вирішальним, адже ЗВО дотримується усіх визначених ним процедур, відстежує кар'єрний шлях виускників, реагує на недоліки ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час роботи експертна група мала змогу ознайомитися з документами, які були вказані в звіті самооцінювання ЗВО. Під час фокус-груп зі стейкхолдерами було з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені зі своїми правами та обов'язками та знають, яким чином процедурно відбувається реалізація цих прав.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ЗВО вчасно оприлюднив проект ОП на веб-сайті [<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/OPP-232-Upravlinnya-sotsialnoyu-sferoyu-Proekt23-Bakalavr.pdf>]. Гарант ОП зазначила, що при внесенні змін до ОП всі зауваження та пропозиції усіх сторін, як студентів так і роботодавців були враховані.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЗВО вчасно оприлюднив на своєму веб-сайті інформацію про затверджену освітню програму, яка акредитується, оновлену відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності 232 Соціальне забезпечення.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Своєчасне оприлюднення усієї інформації на сайті, що сприяє ознайомленню усіма стейкхолдерами з необхідними повідомленнями, положеннями, нововведеннями та змінами, що відбуваються у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

-

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На сайті ХНЕУ ім.С.Кузнеця наявні документи, які регламентують процедури та регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу, що у повній мірі відповідає критерію 9. Під час фокус-групи з'ясувалось, що ЗВО визначає чіткі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та вчасно оприлюднює на своєму сайті інформацію щодо освітньої програми, що повністю відповідає умовам підкритеріїв 9.1, 9.3. Часткова відповідність підкритерію 9.2, оскільки ЗВО проект ОП оприлюднив вчасно, проте практика отримання інформації щодо результатів взаємодії зі здобувачами щодо вдосконалення ОП відсутня. Аналіз підкритеріїв: 9.1, 9.2 став вирішальним, адже ЗВО оприлюднює необхідні документи, а також визначає чіткі правила та процедури всім учасникам освітнього процесу

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дем`янчук Ольга Іванівна

Члени експертної групи

Степанова Лариса Валентинівна

Гречин Наталя Тарасівна